

3. Баранов С. О. Актуальні проблеми протидії та запобігання корупції в органах державної фіскальної служби України / С. О. Баранов // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. – 2016. – № 20. – С. 30–33.

4. Клімова С. М. Запобігання корупції в органах державної фіскальної служби України / С. М. Клімова, М. О. Книженко // Теорія та практика державного управління. – 2014. – Вип. 4. – С. 49–56.

Колпак Вікторія

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник: к.е.н., доцент Герчаківський С. Д.

ТАРИФНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕД В КОНТЕКСТІ ВИКОРИСТАННЯ МИТНОГО РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ

Одним зі шляхів розв'язання проблеми постійного зростанням обсягів міжнародної торгівлі, з одного боку, та вимогами світової торговельної спільноти спростити митні процедури – з іншого боку, стало застосування під час митного контролю та митного оформлення системи управління ризиками. Митні органи України при проведенні митного контролю повинні керуватись принципом вибірковості і, як правило, обмежуватися формами митного контролю, достатніми для забезпечення дотримання законодавства України з питань митної справи. При визначенні форм митного контролю повинна використовуватись система аналізу та керування ризиками (далі – САКР). Позитивний результат застосування САКР підтверджується досвідом роботи митних органів іноземних держав, в яких ця система вже використовується.

Управління ризиками в митних органах здійснюється на стратегічному, тактичному та оперативному рівнях. На стратегічному рівні управління ризиками ДФС України за результатами аналізу, виявлення та оцінки ризиків визначає пріоритетні напрями реалізації заходів з управління ризиками та затверджує Реєстр ризиків. На тактичному рівні управління ризиками митні органи за результатами аналізу, виявлення та оцінки ризиків та відповідно до Реєстру ризиків розробляють заходи з управління ризиками. Для цього використовуються такі інструменти:

а) індикатори ризику – критерії із заданими наперед параметрами, використання яких дає можливість здійснювати вибір об'єкта контролю, що становить ризик;

б) профілі ризику – сукупність відомостей про області, індикатори ризику та заходи, необхідні для запобігання або мінімізації ризиків;

в) орієнтування – інформація про осіб та/або транспортні засоби, за допомогою яких можуть бути вчинені порушення законодавства України з питань державної митної справи, а також інформація про товари, що можуть бути об'єктом правопорушення, яка створена митними органами самостійно за результатами здійснення аналітичної роботи або отримана митними органами;

г) методичні рекомендації щодо роботи посадових осіб митних органів з аналізу, виявлення та оцінки ризиків за певними напрямками контролю під час митного контролю та оформлення;

г) випадковий відбір – це спосіб відбору об'єктів для митного контролю, коли кожен об'єкт основи вибірки має однакову імовірність бути відібраним.

Значною мірою ефективність застосування системи аналізу й управління ризиками залежить від наповнення системи профілями ризику. Профіль ризику – сукупність відомостей про сферу ризику, індикаторів ризику, а також вказівки із застосування необхідних заходів запобігання або мінімізації ризику. Залежно від регіону застосування профіль ризику за видами поділяється на: загальноукраїнський, регіональний і зональний.

Профілі ризику різняться між собою: одні можуть бути спрямовані на конкретний товар, інші – на цілу групу, деякі профілі ризику використовуються тільки при експорті, а інші – при імпорті й транзиті. Проаналізуємо ефективність використання індикаторів ризиків на практиці. Загальний економічний ефект від контрольної-перевірної роботи митних органів у 2009–2011 рр. (станом на 03.03.2011) в частині надходження коштів до бюджету становив близько 107,4 млн. грн. Щодо Ягодинської митниці, то одним з основних пріоритетів роботи є боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил.

Як показав проведений аналіз, в розрізі статей МКУ, заведених справ про ПМП у Ягодинській митниці їх кількість суттєво зросла у 2011 році порівняно з 2010 р., що свідчить не тільки про збільшення фактів ПМП, а й активізацію митних органів у боротьбі з ними. З початку року митницею порушено 17 кримінальних справ на суму 36 млн. 810 тис. 160 грн, за аналогічний період минулого року – 21 кримінальна справа на суму 30 млн. 963 тис. 689 грн.

Отже, можемо визначити пріоритетні напрямки роботи митної служби на найближчий час: подальший розвиток та впровадження автоматичної системи аналізу та управління ризиками; дослідження можливості передачі митним органам можливості створення власних профілів ризику; застосування методів випадкового відбору при перевірці суб'єктів ЗЕД; вирішення питання забезпечення надійності та репрезентативності відбору із використанням випадкової перевірки; підготовка нового покоління висококваліфікованих спеціалістів, що могли б зробити вагомий вклад в подальший розвиток системи аналізу та управління ризиками; запровадження нових засад менеджменту, що базується на лідерстві та підтримці працівників в рамках запровадження АСАУР; дослідження світового досвіду передових досягнень в галузі митної справи та їх імплементація в митну службу України; інформаційно-технічне переоснащення митної служби із можливістю застосування передових методик проведення митного контролю та митного оформлення; завершення процесу приведення митного законодавства до вимог Кіотської конвенції та Рамкових стандартів ВМО; проведення роз'яснювально-консультаційної роботи як для працівників митних органів, так і суб'єктів ЗЕД для обґрунтування застосування АСАУР та основних принципів її дії; налагодження обміну